Nr. 3. Kraków, d. 15 Lipca 1873 r.

Wychodzi w Krakowie
dwa razy miesięcznie przez czas pory zdrojowo-kąpielowej w objętości 1 arkusza.

Biuro Redakcyi i Administracyi
W KRYNICY
w c. k. Zakładzie Zdrojowym.

Prenumeratę miejscową przyjmuje Administracya **Czasu** w Krakowie, gdzie także dostać można pojedynczych Numerów **Krynicy**.

KRYNICA

Dwutygodnik poświęcony ojczystym Zakładom zdrojowo-kąpielnym

wydawany przez

Dra MICHAŁA ZIELENIEWSKIEGO

Lekarza Rządowego c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Prenumerata wynosi

w Krakowie na miejscu 1 złr.
w monarchii austryacko-węgierskiej z przesyłką pocztową . . . . . 1 złr. 10 c.

Numer pojedynczy . . . — 15 „

Należytość za prenumeratę lub za umieszczenie ogłoszeń odsyłać należy franco do Biura Administracyi.

Zdroje żeleziste polskie.

(Ciąg dalszy)

Jaworzno.

Miasteczko w stronie zachodnio północnej księstwa Krakowskiego położone, 7 mil od Krakowa odległe, spoczywa na nagiem wzgórzu, osypanem do koła drobnym piaskiem, a od zachodu odgraniczone lasem sosnowym. Spodem ma znaczne kopalnie węgla i gniazda rud żelaznych; pokłady jedne od drugich przedziela wapień muszlowy, to wszystko zrasza woda, opierająca się ostatecznie na tłustym łupku iłowym. Powyższy skład geologiczny daje początek licznym połączeniom chemicznym; wszakże tylko z przystępem: powietrza, ognia lub wody. U nas w Jaworznie ten ostatni czynnik ma najgłówniej swoje działanie. Tutejsze pokłady węgla, zamożnego w siarczyk żelaża, przegradzają: rudy żelazne (w gniazdach), czasem okruchy galmanu i piasek, a obok nich znajduje się: glinka, krzemianka; pokrywa je zaś wapień muszlowy, a lepiszcze ich stanowi tłusty łupek iłowy. Tutejsze kopalnie węgla obfitują w wodę, przesączającą się z przyległych strumieni przez piasek, ku czemu wielce sprzyja niskie położenie miejscowości i poziomy układ warstw tutejszych.

Namieniona woda stykając się z iskrzyskami żelaza, ukwasza je, z wywiązaniem się znacznego ciepła.

Rozpuściwszy siarkany dopiero co utworzone, unosząc je z sobą, napotyka na: węglan wapniowy, siarkan żelazowy; które to pierwiastki mniej więcej w wodzie są napuszczalne.

Takie jest powstawanie i początek tutejszej wody żelaznej, której źródło znachodzące się na 60 sążni głębokości poniżej murowanej bramy, prowadzącej do głównego podkopu tutejszej kopalni węgla, głównie zwróciło na siebie uwagę, podczas smutnej pamięci dobrowolnego pożaru w tutejszych kopalniach r. 1817, skoro jego woda wysoką swoją ciepłotą powszechnie wszystkich uderzyła. Lud i górnicy przerazili się owem zjawiskiem, dziwne tworząc domysły, które niebawem stały się wówczas treścią rozmów w Krakowie. To dało powód ówczesnemu rządowi Rzeczypospolitej Krakowskiej do wysłania w roku 1818 komisyi na miejsce, która znalazła wspomniony zdrój 32° R. a nawet do 35° R. mającym. Jednak taż, sama woda dzisiaj zaledwo 12° R. ciepłoty posiada.

Przedsiewzięto zarazem w owym czasie rozbiór chemiczny wspomnionego źródła, z którego okazało się, iż w I fnc. namienionej wody znajduje się:

Siarkanu żelazowego . . .	15.0	gr.
„ wapniowego . . .	0.2	„
Węglanu żelazowego . . .	0.5	„
Chlorku wapniu	0.1	„
Istoty palnej (bliżej nieoznaczonej)	0.5	„
Razem . .	16.3	
Kwasu węglowego	2.825	cali sześć.

Powyższe źródło nieopuściwszy krainy teoretycznego ocenienia, nigdy praktycznie spożytkowanem niebyło. Niepomyślano tutaj o leczniczem jego zużytkowaniu. Nie było i niema tu żadnego zakładu zdrojowego, a na tę wodę żelezistą tylko tyle zwrócono uwagi, aby kopalni węgla niezalewała — tudzież, aby ocembrowanym rowem swobodnie w sąsiedni las odpływać mogła, skąd minąwszy Sapiska, zlewa się do rzeki Przemszy czarnej.

(Dalszy ciąg nastąpi).

KORESPONDENCYE
ze zdrojowisk i kąpielisk krajowych.

Krynica d. 15 Lipca.

Przeżyliśmy w Krynicy cały Czerwiec i połowę Lipca, a dzięki Bogu! ani od elementów, ani od chorób zgoła nic u nas się złego nie stało. Kurujemy się wodą i kąpielami mineralnemi, a nawet podczas obecnych upałów, wybornie tutaj urządzonemi rzecznemi kąpielami — używamy przechadzki od świtu aż do zmroku, i bynajmniej nie narzekamy, ani na stan naszego zdrowia, ani w ogóle na powietrze. Z każdym tygodniem zwiększa się tutaj liczba gości, obecnie do 600 osób dochodząca — jednem słowem zaczynamy żyć prawdz.wie jak na zdrojowisko przystoi, to jest swobodnie i zdrowo.

Nowego zgoła nic tutaj nie zaszło; oprócz wiadomej wam sprawy: ofiary od Namiestnictwa 2000 złr. i 8000 złr. pożyczki od wydziału, krajowego dla gmin włościańskich powiatu Sądeckiego przeznaczonej: której rozdawnictwo rozpoczął w przeszłym tygodniu w Krynicy czcigodny X. Pociołowski, Członek wydziału Rady powiat. Sądeckiej i komisarz Sanitarny.

Dotychczas nie było tutaj zabaw i wieczorków z tańcami połączonych, nie mamy ani przedstawień scenicznych, ani koncertów, nie widać owych wyświeżonych kawalerów, w roli konkurenta występujących — nie wyprawia się owych herbatek towarzyskich, ani wspólnych wycieczek — zgoła dawniejsze życie kąpielowe, powszechnie w Krynicy za gwarne, bardzo ruchliwe, a nawet pełne niespodzianek nam obecnym gościom znane jest tylko z tradycyi i z wiarogodnego opowiadania. Ale cóż począć! stworzyć wesołości nie można, skoro się sama nie rodzi. To też i bez niej wytrwamy do końca kuracyi, i pokrzepieni na ciele, a zachartowani na duchu, wrócimy zdrowo do naszego domowego ogniska, unosząc ztąd zdrowie i dziękczynienie dla stwórcy! za dary, któremi Krynicę dla nas obdarzył, a wraz uniesiemy i słodką pamięć dla wielu osób, z odległych krańców naszej ziemi tu społem zgromadzonych, których węzły krwi i mowy ojczystej, tem silniejszemi się stały, gdyśmy ich piękne serca bliżej poznali.

KRONIKA

bieżących wiadomości ze zdrojowisk krajowych.

Wkońcu Czerwca b. r. otwarto w Warszawie wobec Inspektora gubernialnego służby zdrowia, tudzież wobec przedstawicieli prasy i licznie zebranych doktorów, Zakład kumysowy z mleka kobylego, zostający pod kierunkiem Dr. Stummera. Postarano się o klacze kozackie ze stepowego pochodzenia, które nie karmią się u żłobu, ale na pastwisku i nieodstawia się od nich źrebiąt. W kolonii Antoninów pod Warszawą osadzono owe klacze i 2 Tatarów, sprowadzonych z Nowogrodu. Około 30 garncy mleka kobylego, dziennie z owych klaczy otrzymanego, dostarcza materyału prawie na 140 butelek kumysu.

Jak wiadomo; aż do obecnej chwili mieliśmy Zakłady kumysu, wyrabianego z mleka krowiego, trudno bowiem o mleko kobyle, zwłaszcza w dużych miastach. Ponieważ jednak leczenie kumysem nawet krowim, bardzo zbawienne skutki wywierające, obecnie jest na porządku dziennym; przeto tem pomyślniejszych skutków spodziewać się możemy z kuracyi kumysem prawdziwym, który w działaniu i w skutkach ma być w tym stosunku, jak wody mineralne do wód sztucznych. Czas to pokaże! Zawsze wdzięczne uznanie należy się Dr. Stummerowi za urządzenie kumysarni na wzór i sposób tatarski.

Witamy przeto z życzeniem staropolskiem: Szczęść Boże! nowy ten Zakład Dr. Stummera i Brodowskiego, wyrażając szczerą podziękę tak Drom Stummerowi i Brodowskiemu, jakoteż Drom Przystańskiemu i Nowakowskiemu, którzy pierwsi w naszym kraju założyli kumysarnie, zwróciwszy w tym kierunku uwagę doktorów i pacejentów, na ten nowy środek leczniczy, a obecnie rozbudziwszy na tem polu szlachetną, bo dla cierpiących korzystną emulacyę.

Należy nam wspomnieć, iż produkcya owego kumysu, oprócz nakładów na samo urządzenie zakładu, o tyle musi być kosztowniejszą, o ile sam materyał na kumys kobyli, prawdziwy jest drogim; do czego i to się przyczynia, iż kumys bez utraty swych zbawiennych własności, zaledwo przez kilka dni może być przechowanym. Wyrób przeto kumysu musi być obliczony na dzienną jego potrzebę.

Przy rozpowszechnionym zastosowaniu kumysu przyjdzie zapewnie ta chwila, iż konsumcya jego stanie się większą jak dzisiaj, a to będzie jedynym możliwym środkiem do zmniejszenia kosztów jego produkowania, a zatem i do obniżenia ceny jednej butelki, która obecnie w Zakładzie Dr. Stummera około złr. 1 w. a. wynosi.

*

III. LISTA GOŚCI

przybyłych do c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy

od dnia 30go Czerwca do 14go Lipca 1873 r.

						mieszka
137.	X. Dzielski Maciej, proboszcz z Gałuszowic	przybył d. 30	czerwca	osób	1	pod 3 różami.
138.	Birnbaum Gittel, córka kupca z N. Sącza	„ 30	„	„	1	pod Palmą.
139.	Tyliszczak Marya, sługa z Muszyny	„ 30	„	„	1	pod Góralem.
140.	Raczyńska Bronisława, pokojowa z N. Sącza	„ 1	Lipca	„	1	u Fränzla.
141.	Garlicki Stanisław, właściciel domu w Krynicy z Krakowa	„ 1	„	„	1	pod Morskiem okiem.
142.	Blech Johil, blacharz z fam. z N. Sącza	„ 1	„	„	3	pod Łososiem.
143.	Naubert Mendel czeladnik piekarski z Jasła	„ 1	„	„	1	pod A.
144.	Schubuth, kupiec z fam. ze Lwowa	„ 1	„	„	3	pod Topolami Nr. 7
145.	Krzysztofowiczowa Marcela, żona rad. sąd. ze Lwowa	„ 1	„	„	1	pod Ułanem.
156.	Grimm Anna, obyw. z N. Sącza	„ 1	„	„	1	„ „
147.	Smoluchowski Roman, kupiec z bratem z Gorlic	„ 1	„	„	2	pod Potokiem sklep 1.
148.	Nalepa Józef, pomocnik szewski z Grybowa	„ 1	„	„	1	pod Pogonią.

								mieszka
149.	Puczeński Adolf, krawiec męzki z pomocnik	przybył d.	1	Lipca	osób	2	pod Potokiem (Kram) 5.
150.	Dr. Płażek Edwin, ck. komisarz powiat. ze Lwowa	„	2	„	„	1	pod Szwajcarem Nr. 10.
151.	Wallmann Sura, żona kupca z Kraśnika	„	2	„	„	1	u Reicha.
152.	Zeller Izrael, wyrobnik z Sanoka.	„	2	„	„	1	pod Kanarkiem.
153.	Lan Jakób, wyrobnik z Sanoką	„	2	„	„	1	„ „
144.	Strenger Ester, propinatorka z Lublina	„	2	„	„	1	u Röslera.
155.	Bergier Gittel, żona kupca z Husiatyna	„	2	„	„	1	pod Palmą.
156.	Ohrymowski, kupiec z Bielska	„	2	„	„	1	pod Aniołem.
157.	Kowalska Felicya, żona urzędnika kolei żelaz. z Szczakowy	„	2	„	„	1	pod Trąbką Nr. 15-16.
158.	Hr. Szymanowska Jadwiga z p. służącą z Słociny	„	3	„	„	2	pod Trąbką Nr. 5-6.
159.	Solecka Maria. żona urzędnika z córką z N. Sącza	„	3	„	„	2	pod Sobieskiem.
160.	Zembarzowska Marya, służąca z N. Sącza	„	3	„	„	1	u Kamińskiego.
161.	Olszowy Mikołaj, szewc z uczniem z N. Sącza	„	3	„	„	2	u Thomasa.
162.	Wojdziłowska Chawe, żona wyrobnika z Bendzina K. P.	„	3	„	„	1	pod Palmą.
163.	Künstlinger Leopold, szynkarz z Krakowa	„	3	„	„	1	pod 2 Gołębiami.
164.	Porębski Franciszek, restaurator z familią z Gorlic	„	3	„	„	4	u Krumholza.
165.	Strzałkowski Henryk podpułk. wójsk ros. z fam. z Warsz.	„	3	„	„	5	pod Orłem Nr. 8-9.
166.	Starczewska Tekla, obyw. ziem. z Warszawy	„	4	„	„	1	„ „ „
167.	Janiszewski Władysław, obyw. ziem. z Robczyc (K. P.)	„	4	„	„	1	„ „ „
168.	Slarska Pelagia, obyw. ziem. z córką i guwer. z Warszaw.	„	4	„	„	3	pod Litwiką.
169.	Wink Antonina, żona leśniczego z sługą z Wodzisławia K. P.	„	4	„	„	2	pod Rybą.
170.	Krzysztofowicz Jakób, obyw. ziem. z Zbaraża.	„	1	„	„	1	pod Sobieskim.
171.	Rappaport Teodor kupiec z praktykantem z Tarnowa	„	4	„	„	2	pod Potokiem Sklep 3-4.
172.	Bindel Masze żona szynkarza z Żółkwi	„	4	„	„	1	u Braunfelda.
173.	Moszyński Antoni, urzędnik z Warszawy	„	4	„	„	1	pod Zamkiem Nr. 7.
174.	Znamirowski Józef, właś. hotelu ze służbą z Gorlic	„	4	„	„	8	w Hotelu warszawskim.
175.	Gładysiewicz Marya, żona ck. sędz. z fam. z Tarnowa	„	4	„	„	3	pod Pagatem.
176.	Zamościk Matylda, żona kupca z córką z Krakowa	„	4	„	„	2	u Seidlera.
177.	Biliński Henryk, właś. dóbr. ziem. Sawarze z Ukrainy	„	4	„	„	1	pod Szwajcarnm N. 5-6.
178.	Tatarkiewicz Natalia, wdow. po artyś. z córką z Warsz.	„	4	„	„	2	pod Strzelcem.
179.	Niemirowska Józefa, wdow. po adwok. z sługą z Warsz.	„	4	„	„	2	„ „
180.	Singer Cella, żona buhaltera z Seretu	„	5	„	„	1	pod Ułanem.
181.	Topolnicka Magdalena, modniarka z pomocnicą ze Lwowa	„	5	„	„	2	pod Trąbką Nr. 1-2.
182.	Morzkowska Zofia, obyw. z służącą z Krakowa	„	6	„	„	2	pod Lwem.
183.	Kuligiewicz Józef, piernikarz z Zabełezy	„	6	„	„	1	pod Koroną.
184.	Suchodolska Michalina obyw. z sługą z Lublina	„	6	„	„	2	pod Kosynierem.
185.	Moraczewska Emilia, obyw. z Lublina	„	6	„	„	1	„ „
186.	Lippel Jakób, kelner z Sędziszowa	„	6	„	„	1	pod Koroną.
187.	Kwiatkowska Marya, córka, podpułk. z siost. i gospod ze Lwowa	„	6	„	„	3	pod Orłem Nr. 4-5.
188.	Walewski Ksawery, obyw. z Krakowa	„	6	„	„	1	pod Zamkiem. Nr. 1-2
189.	Wrzosek Franciszek, obyw. z Krakowa	„	6	„	„	1	„ „ „
190.	Kwaśniewski Leonard, syn kupca z Warszawy	„	6	„	„	1	„ „ Nr. 14.
191.	Dziubińska Filomena, żona kup. z fam. ze Lwowa	„	6	„	„	3	pod Potokiem sklep 7.
192.	Ehrenberg Gustaw, obyw. z fam. z Krakowa	„	6	„	„	6	w Łazienkach Nr. 9-10.
163.	Maszewski Adam naucz. gymn. z żoną z Kielc K. P.	„	6	„	„	2	pod Gwiazdą.
194.	Winter Heinrich, kapit. z towarzyszką z Preszowa	„	7	„	„	2	pod Pagatem.
195.	Chodorów Majer, kupiec z służącym z Kijowa	„	7	„	„	1	u Braunfelda.
196.	Peterfreund Raizel, żona rzeźnika z siostrą z N. Sącza	„	7	„	„	2	u Luftglasa.
197.	X. Sobierajski Józefat, katecheta, seminar. żeń. z Krakowa	„	8	„	„	1	pod Cisem.
198.	Follbrecht Henryka, żona urzęd. wojsk. z fam. „	„	8	„	„	7	u Kowalewskiego.
199.	Tarnowska Helena, obyw. z córką z Warszawy	„	8	„	„	2	pod Pagatem.
200.	Amster Idel, służący z Now. Sącza	„	8	„	„	1	Riegelhaupta.
201.	Maciejowski Henryk, obyw. z Warszawy.	„	9	„	„	1	pod Lwem.
202.	Freund. Sebald, ajent tow. ubez. od ognia z fam. z N. Sącza	„	8	„	„	3	„ „
203.	Cypres Aron, kapitalista z Krakowa	„	8	„	„	1	pod Aniołem.
204.	Zagórska Wanda, obyw. z Warszawy	„	8	„	„	1	pod Topolami N. 5-6.
205.	Narzymska Aleksandra, obyw. z fam. z Warszawy	„	8	„	„	4	„ „
206.	Fränkel Wilhelm, kupiec z siostrą z Bochni	„	8	„	„	2	pod Potokiem sklep. N. 3.
207.	Unger Michał, kupiec z siostrą i subjektem z Tarnowa	„	8	„	„	3	„ „ „ „ 6.

					mieszka
208.	Zaziechowski Jan, obyw. ziem. z żoną z Mierzwia (K. P.	przybył d. 9	Lipca	osób 2	pod Zamkiem N. 18-18.
209,	Maisinger Berl, kupiec z Potkamienia K. P.	„ 9	„	„ 1	pod Kanarkiem.
210.	Weiss Uscher, kupiec z Grybowa	„ 9	„	„ 1	u Braunfelda.
211.	Kaufman Baumann, kupiec z N. Sącza	„ 9	„	„ 1	„ „
212.	Kuhn Adolf, koronkarz z Joachimsthal	„ 9	„	„ 1	u Hüttla.
213.	Hippmann Józef, koronkarz z Joackimstahl	„ 9	„	„ 1	„ „
214.	Reizner „ „ ze Lwowa	„ 9	„	„ 1	u Kamińskiego.
215.	Bądzkiewicz Antoni, naucz. gymn. z Warszawy	„ 9	„	„ 1	pod Strzelcem.
216.	Aobes Chane, żona kupca z Manaterzysk	„ 9	„	„ 1	u Braunfelda.
217.	Stromfeld Leontyna, żona urzęd. z córką z Warszawy	„ 10	„	„ 3	u Nittribita.
218.	Wójcicki Tadeusz, obyw. z bratem z Warszawy	„ 10	„	„ 2	pod Węgierską koroną.
219.	Ryklewska Marya, żona urzęd. zcórką z Krakowa	„ 10	„	„ 2	pod Szwajcarom Nr. 2.
220.	Dr. Seredyński Władysł., prof. semnin. i kustosz zbiorów Akad. Umiejęt. z Krakowa	„ 10	„	„ 1	w Łazienkach Nr. 11.
221.	Gross Rachel, żona handlarza z Sokołowa	„ 10	„	„ 1	u Kaila.
222.	Doboszyński Jan, urzęd. z Warszawy	„ 10	„	„ 1	w Łazienkach Nr. 2.
223.	Nikel Joanna, córka dzierż. dóbr. z Rorwadowa	„ 10	„	„ 1	pod Dębem.
224.	Książkiewicz Wiktorya, właś. real. z Wiśnicza	„ 10	„	„ 1	„ „
225.	Kilarski Wincenty, pomocnik szewski z Chułmca	„ 10	„	„ 1	u Krajewskiego.
226.	Zajączewska Lidia, żona urzęd. z Kamieńca Podol.	„ 10	„	„ 1	w Łazienkach.
227.	Kowańska Sabina, żona urzęd. z córką z Piotrkowa K. P.	„ 10	„	„ 2	pod Strzelcem.
528·	Picelli Ernesta, żona handlarza z Krakowa	„ 10	„	„ 1	pod 2 gołębiami.
229.	Apelbaum Sionche, handlarz z Krakowa	„ 11	„	„ 1	„ „
230.	Br. Rosen Anna, żona jenerał. wójsk ros. z fam. z Warszawy	„ 11	„	„ 4	pod Sobieskim.
231.	Gomoliński August, urzęd. banku ze Lwowa	„ 10	„	„ 1	„ „
232.	Süssmann Salomon, kupiec z Drohobycza	„ 10	„	„ 1	pod Aniołem.
233.	Zarzycki Mikołaj, sekret. sąd. kraj. z fam. ze Lwowa	„ 11	„	„ 4	pod Pagatem.
234.	Zagórska Emilia, żona urzęz. banku kraj. „	„ 11	„	„ 1	pod Zamkiem Nr. 1.
235.	Sobieszczańska, Józefa, obyw. z famil. z Podladów K. P.	„ 11	„	„ 3	w Łazienkach Nr. 1.
236.	Dąbrowska Emilia, obyw. z córką ze Lwowa	„ 11	„	„ 2	pod Trąbką Nr. 14.
237.	Piotrowska Teofila, żona preparota gabinet. natur. ze Lwowa	„ 11	„	„ 1	„ „
238.	Kuczewski Marcin' jenerał major wejsk ros. zfam. z Petersburg.	„ 11	„	„ 3	„ „ Nr. 12-13.
239.	Stupnicka Michalina, obyw. z Brodów	„ 11	„	„ 1	pod Sobieskim.
240.	Tyszko Teresa, żona wiceprez. sądu apelac. z córką z Warsz.	„ 11	„	„ 2	pod Lwem.
241.	Stojałowska Walentyna, żona dwokata z fam. z Tarnowa	„ 12	„	„ 4	pod Orłem Nr. 6-7.
242.	Dobkiewicz Władysław, prof. gymn. z Warszawy	„ 12	„	„ 1	pod Dębem.
243.	Czarnecki Gracyan „ „ z Kielc	„ 13	„	„ 1	pod Rybą.
244.	Bilnicka Anna, obyw. z Zawichosta K. P.	„ 13	„	„ 1	pod Kosynierem.
245.	Tyberski Alojzy, szewc z fam. z N. Sącza	„ 13	„	„ 5	pod Potokiem Nr. 4.
246.	Müller Aniela z siostrą ze Lwowa	„ 13	„	„ 2	pod Ułanem.
247.	Manasterska Jadwiga, żona komis. powiat. z matką z Kamionki	„ 13	„	„ 1	„ „
248.	X. Markel Pius Józef, podprzeorzy zakon. kaznod. z Krakowa	„ 14	„	„ 1	pod Litwinką.
249.	Bochańska Józefa, obyw, z Gubernii Kijowskiej	„ 14	„	„ 1	pod Biała różą.
250.'	Głoska Helena, obyw. z fam. z Woli Piaseckiej	„ 14	„	„ 3	pod Sobieskim.

Razem rodzin 115 czyli osób 206.

Pozostało z poprzedniej listy	„ **136**	„	„ **304.**
Przybyło do d. 14 Lipca r. b.	„ **115**	„	„ **206.**
Od otwarcia zakładu było razem	„ **251**	„	„ **510.**

Krynica, d. 14 Lipca 1873.

Zygmunt Sokołowski,
c. k. Inspektor zdrojowy.

Redaktor Dr. Michał Zieleniewski. Redaktor odpowiedzialny Józef Łakociński.

W drukarni L. Paszkowskiego. Nakładem c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy. Rządca drukarni *Józef Łakociński.*